

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: ju.da@regeringskansliet.se

Skickas med e-post

Stockholm den 17 januari 2025

Ang. Remissvar över Utkast till lagrådsremiss Datalagring och tillgång till elektronisk information, ert dnr Ju2024/02286

HI3G Access AB (Tre) har beretts tillfälle att lämna remissvar över Utkast till lagrådsremiss Datalagring och tillgång till elektronisk information, fortsättningsvis kallad Lagrådsremissen.

Tre kan konstatera att sedan bolaget senast yttrade sig i lagstiftningsärendet har bl.a. förslagen om riktad och utökad riktad lagring slopats. Tre noterar dessvärre att förslaget kring nationell säkerhetslagring kvarstår, vilket kommer leda till avsevärda kostnader för tillhandahållarna om förslaget inte ändras, se vidare nedan.

Tre har en förståelse för det regeringen önskar uppnå med lagstiftningsärendet och bolaget är och kommer fortsatt vara behjälplig med datalagring utifrån de regler som beslutas inom ramen för sin befintliga verksamhet. Tre önskar dock återigen understryka vikten av att datalagringsreglerna är tydliga och enkla att tillämpa, så att tillhandahållarna kan verkställa beslut om utlämnande av uppgifter på ett snabbt, effektivt och i övrigt ändamålsenligt sätt.

Tre vidhåller, i de delar av förslaget som fortfarande är aktuella, vad som tidigare anförts av bolaget den 1 november 2023 och får i tillägg till detta härmed lämna följande remissvar.

1 Nationell säkerhetslagring medför omfattande kostnader för tillhandahållarna

Förslaget om nationell säkerhetslagring kvarstår i Lagrådsremissen. Den lagring som föreslås är betydligt mer omfattande än dagens datalagring, vilket bl.a. beror på att lokaliseringssuppgifter som inte trafikuppgifter kan komma att behöva lagras. Denna uppgiftskategori genereras i en större omfattning än trafikuppgifter. Detta medför ökade kostnader för tillhandahållarna. Givet det försämrade säkerhetsläget, vilket även framhålls i Lagrådsremissen¹, får den förhoppning som regeringen har om att nationell säkerhetsläget inte kommer att användas hållas för osannolik. Snarare talar säkerhetsläget för att Säkerhetspolisen (SÄPO) kommer besluta om nationell säkerhetslagring och att samhället kommer behöva leva med den typen av lagring under en överskådlig tid. En reell och ansevärd kostnad kommer därför uppstå för tillhandahållarna.

Den kostnadsfördelning som föreslås gälla för nationell säkerhetslagring är den som gäller enligt dagens datalagringsregler, dvs. operatörerna står för kostnader för anpassning, drift och underhåll

---

¹ Lagrådsremissen s. 41

och de brottsbekämpande myndigheterna utger ersättning till operatörerna enbart vid uppgiftsutlämnande. Som framförts i Tres tidigare remissvar kommer mängden lagrade uppgifter som nationell säkerhetslagring för med sig inte alls stå i proportion till antalet förfrågningar som den föreslagna regleringen öppnar upp för. Till skillnad från den ordinarie lagringen där antalet förfrågningar från de brottsbekämpande myndigheterna i sammanhanget är hög, kommer det för nationell säkerhetslagring att finnas en omfattande mängd lagrade uppgifter där lagringskostnaden inte förväntas vägas upp av antalet förfrågningar som grundas på nationell säkerhet. Hela den kostnaden kommer, om Lagrådsremissens förslag blir verklighet, att belasta tillhandahållarna. Vidare är syftet bakom nationell säkerhetslagring ett helt annat än för den ordinarie datalagringen, vilket motiverar en annan kostnadsfördelning. Ytterst är det staten som är ansvarig för den nationella säkerheten och dess finansiering. Detta bör avspeglas i kostnadsfördelningen för nationell säkerhetslagring.

I förslaget finns det bestämmelser som tydliggör när uppgifter som lagras för nationell säkerhet får inhämtas och lämnas ut. Det finns däremot en otydlighet i förslaget kring frågan om hur uppgifterna som lagras för nationell säkerhet ska vara lagrade i förhållande till den ordinarie lagringen. De olika ändamålen och omfattningen av den nationella säkerhetslagringen respektive den ordinarie lagringen ger intrycket av att det skulle finnas ett krav på separerad lagring. Om avsikten med regleringen är att uppgifterna som lagras för nationell säkerhet ska vara lagrade helt separerade från den ordinarie datalagringen kommer detta innebära åtminstone dubbla kostnader, huvudsakligen i form av lagringsutrymme, för tillhandahållarna i jämförelse med dagens kostnader. En sådan begränsning i tillhandahållarnas möjligheter att effektivisera lagringen gör den kostnadsfördelning som Lagrådsremissen föreslår än mer orimlig, eftersom kostnadsfördelningen idag motiveras av att den som kan hålla kostnaderna nere också är den som ska stå för dem.² Tillåter reglerna däremot att tillhandahållarna kan lagra uppgifterna för den ordinarie datalagringen och den nationella säkerhetslagringen tillsammans men istället sorterar ut uppgifterna vid utlämnandet, t.ex. med hjälp av behörigheter och filtrering, skulle kostnaderna kunna hållas nere i högre grad. Oavsett bör regeringen uttala sig om hur reglerna är avsedda att tolkas i denna del och kostnadsfördelningen mellan aktörerna bör anpassas därefter.

2 Synpunkter angående anpassningsskyldigheten och kryptering

Lagrådsremissen berör bara mycket kortfattat frågan om anpassningsskyldigheten innebär att tillhandahållare ska genomföra eller säkerställa dekryptering när krypteringen kontrolleras av tredje part. Utredningen har gjort extensiva tolkningar av detta, dels vid inkommande roamingtrafik, dels vid totalsträckskryptering. Enligt Tre är slutsatserna inte förenliga med gällande rätt (jfr tidigare förarbetsuttalandet) eller vad som är tekniskt och praktiskt genomförbart och de riskerar att få mycket bekymmersamma konsekvenser rörande bl.a. säkerhet. Tydliga invändningar mot utredningens tolkning framfördes också av bl.a. Tre och techbranschen gemensamt, genom TechSverige, i tidigare remissvar.

Utredningen anger följaktligen att någon ändring av denna aspekt av anpassningsskyldigheten inte behövs. Lagrådsremissen tar inte ställning i frågan utan anger att tillhandahållarnas närmare

---

² Jfr Lagrådsremissen s. 107

skyldigheter i det enskilda fallet får bli en fråga för rättstillämpningen och praxis. Tre kan bara på nytt understryka att bolaget, liksom branschen i övrigt, inte delar utredningens slutsatser om tillhandahållarnas ansvar för tredje mans kryptering.

Josefine Jonsson

Henrik Ringius